

Sygn. akt VI U 51/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2020 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący sędzia Przemysław Chrzanowski

Protokolant Beata Ignaczak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2020 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy J. K.

przeciwko (...) w W.

o zasiłek chorobowy

w związku z odwołaniem J. K.

od decyzji (...) w W.

z dnia 9 stycznia 2020 roku,(...)

zmienia decyzję (...) w W. z dnia 9 stycznia 2020 roku, znak: (...) w ten sposób, że przyznaje J. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 13 stycznia 2020 roku.

Sygn. akt VI U 51/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2020 roku nr sprawy: (...) (...)w W. odmówił J. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 30 stycznia 2020 roku. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczona nie była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w dniu powstania niezdolności do pracy po okresie pobierania zasiłku chorobowego. Zgłoszenie do dobrowolnego ubezpieczenia wpłynęło po 7 dniach od zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego i z tego powodu ubezpieczona nie została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 17 grudnia 2019 roku.

(decyzja z dnia 09.01.2020 r. – a.r.)

Od powyższej decyzji J. K. złożyła odwołanie wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 30 stycznia 2020 roku. W uzasadnieniu swojego odwołania podała, że po zakończeniu pobierania zasiłku chorobowego postępując zgodnie z poleceniami pracownika (...) uzyskanymi w rozmowie telefonicznej dokonała najpierw wyrejestrowania z ubezpieczeń, a potem ponownego do nich zgłoszenia. W związku z tym, że w dniu 16 grudnia 2019 roku zakończyła pobieranie zasiłku macierzyńskiego pozostawała w przekonaniu, że skoro przed tym okresem była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym to również jest nim objęta w dniu 17 grudnia 2019 roku.

(odwołanie – k.1-2)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na te same argumenty jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k.3-3v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca J. K. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. K.. Działalność prowadzona przez odwołującą stanowiła tytuł do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi i dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

(okoliczności niesporne).

W okresie od 1 kwietnia 2018 roku do 16 grudnia 2019 roku odwołująca pobierała z (...)zasiłek macierzyński. W okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego opłacała tylko składkę na ubezpieczenie zdrowotne i podlegała temu ubezpieczeniu.

W tym okresie nie wyrejestrowała się z ubezpieczeń społecznych, w tym dobrowolnego chorobowego, i nie złożyła ponownie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych – tylko ubezpieczenia zdrowotnego.

(okoliczności częściowo bezsporne, a nadto zeznania odwołującej J. K. na rozprawie w dniu 25.05.2020 r. – protokół rozprawy k. 42v; zeznania świadka A. S. na rozprawie w dniu 25.05.2020 r. – protokół rozprawy –k. 42v)

Odwołująca bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego stała się niezdolna do pracy od 17 grudnia 2019 roku do 13 stycznia 2020 roku.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 30 grudnia 2019 roku odwołująca otrzymała telefon od pracownika (...) – A. S.. W trakcie rozmowy uzyskała informację, że w związku z tym, że pobierała zasiłek macierzyński i ubiega się o zasiłek chorobowy powinna złożyć dokumenty o wyrejestrowaniu się z ubezpieczeń społecznych w związku z poprzednio pobieranym zasiłkiem macierzyńskim i złożyć następnie wniosek o ponowne objęcie ubezpieczeniami społecznymi, w tym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W dniu 30 grudnia 2019 roku odwołująca wysłała do (...) druk o wyrejestrowaniu z ubezpieczeń (...) od 18 grudnia 2019 roku i zgłoszenie do ubezpieczenia (...) ZZA od 18 grudnia 2019 roku. Następnie w dniu 2 stycznia 2020 roku odwołująca wysłała do (...) druk o wyrejestrowaniu z ubezpieczeń (...) od 17 grudnia 2019 roku i zgłoszenie do ubezpieczenia (...) ZZA od 17 grudnia 2019 roku. Wysłanie dokumentów do (...) w celu objęcia ubezpieczeniami, w tym dobrowolnym chorobowym nastąpiło z przekroczeniem 7 dni od 17 grudnia 2019 roku. Dokumenty w taki sposób wysłała zgodnie z poleceniem pracownika organu rentowego.

(zeznania odwołującej J. K. na rozprawie w dniu 25.05.2020 r. – protokół rozprawy k. 42v; zeznania świadka A. S. na rozprawie w dniu 25.05.2020 r. – protokół rozprawy –k. 42v)

Odwołująca nie miała świadomości tego, że powinna złożyć dokumenty o wyrejestrowaniu i zarejestrowaniu do ubezpieczeń społecznych, w tym dobrowolnego chorobowego już w ciągu 7 dni od ustania pobierania zasiłku macierzyńskiego. Nie została pouczona przez pracowników organu rentowego, że jej poprzednie ubezpieczenie ustalo oraz o tym w jaki sposób powinna prawidłowo złożyć dokumenty, aby zostać objętą ubezpieczeniami, w tym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 17 grudnia 2019 roku, tj. że powinna złożyć niezbędne dokumenty w przeciągu 7 dni od daty ustania pobierania zasiłku macierzyńskiego.

Po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego J. K. pozostawała w złym stanie psychicznym w związku z poronieniem jednego dziecka z ciąży bliźniaczej.

(zeznania odwołującej J. K. na rozprawie w dniu 25.05.2020 r. – protokół rozprawy k. 42v)

Stan faktyczny, co do zasady, pozostawał niesporny pomiędzy stronami. Sąd ponadto dał wiarę zeznaniom odwołującej J. K. oraz A. S.. Zeznania były spójne i logiczne, a Sąd nie znalazł powodu, dla którego miałyby odmówić im wiarygodności. Przede wszystkim istotne były zeznania, w których wskazano na brak pouczenia odwołującej o tym, w jaki sposób i kiedy ma złożyć dokumenty do (...), aby uzyskać zasiłek chorobowy od 17 grudnia 2019 roku.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego nie oparł się na zeznaniach świadków M. J. i M. S. ponieważ okoliczności, na które zeznawały, nie były przydatne dla rozstrzygnięcia kwestii spornych w tej sprawie.

Kwestią rozpoznania Sądu pozostawała subsumpcja określonych przepisów prawa do ustalonego i w większości niespornego stanu faktycznego tej sprawy. Sąd przy ustalaniu daty, od kiedy odwołująca była zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego nie oparł się na dokumencie z karty 18, tj. (...). Sąd nie podziela wniosków odwołującej, że skoro w dokumencie wygenerowanym z systemu (...) jest napisana data objęcia ubezpieczeniami, tj. 17 grudnia 2019 roku i przy polu o objęciu dobrowolnym ulepieniem chorobowym figuruje słowo TAK to miałyby to oznaczać, że już od 17 grudnia 2019 roku odwołująca w uznaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. W toku procesu jak i w zaskarżonej decyzji (...) prezentował odmienne stanowisko, a z samego dokumentu można wywodzić tylko tyle, że odwołująca pozostaje ubezpieczona od 17 grudnia 2019 roku natomiast poświadczenie nie wskazuje, od kiedy które z tych ubezpieczeń trwa.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania Sądu jest odwołanie J. K. od decyzji (...) odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego od 17 grudnia 2019 roku do 13 stycznia 2020 roku.

Kwestią rozpoznania Sądu było to, aby ustalić, czy odwołująca po okresie korzystania z zasiłku macierzyńskiego od dnia 17 grudnia 2019 roku pozostawała dalej dobrowolnie ubezpieczona w zakresie ubezpieczenia chorobowego oraz czy jakieś szczególne okoliczności spowodowały, że nie została nim objęta od tego dnia.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2017.1368 j.t. ze zm; dalej jako: ustawa zasiłkowa) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Odwołująca była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie od 17 grudnia 2019 roku do 13 stycznia 2020 roku. Podstawą do odmowy przez (...) prawa do zasiłku chorobowego było uznanie, że odwołująca nie podlegała w dacie powstania niezdolności do pracy ubezpieczeniu chorobowemu.

Sąd Najwyższy w dniu 11 lipca 2019 r. po rozpoznaniu zagadnienia prawnego przedstawionego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do rozpoznania przez skład siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego o treści: "Czy rozpoczęcie pobierania zasiłku macierzyńskiego przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, która uprzednio została objęta dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym, skutkuje ustaniem tego ubezpieczenia na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300)?" podjął następującą uchwałę: „rozpoczęcie pobierania zasiłku macierzyńskiego przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, która uprzednio została objęta dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym powoduje ustanie ubezpieczenia chorobowego (art. 9 ust. 1c w związku z art. 14 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.).” vide: uchwała składu 7 Sędziów SN z dnia 11.07.2019 r., sygn. akt III UZP 2/19. W uchwale tej SN odniósł się do stanowiska zajętego wcześniej w wyrokach i wskazał, że ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym może zatem nastąpić

dopiero po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, co rodzi po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność konieczność ponownego złożenia wniosku o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Powyższe poglądy Sądu Najwyższego Sąd rozpoznający sprawę w pełni podziela i przyjmuje jak własne. Z przyjęcia powyższego zapatrywania wynika, że odwołująca w okresie do 1 kwietnia 2018 roku do 16 grudnia 2019 roku nie była objęta ubezpieczeniem chorobowym dobrowolnie, a jedynie zdrowotnym. Chcąc być objętą tym ubezpieczeniem w myśl powyższej uchwały III UZP 2/19 powinna po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego złożyć wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Powyższy pogląd został podzielony w najnowszym wyroku Sądu Najwyższego wydanym już po wydaniu uchwały III UZP 2/19. W wyroku z dnia 22 stycznia 2020 roku o sygn. I UK 311/18 Sąd Najwyższy stwierdził, że skoro ubezpieczenie chorobowe w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność ma zawsze charakter dobrowolny, to samo wznowienie (albo kontynuowanie) tej działalności po ustaniu pobierania zasiłku macierzyńskiego powoduje stan, w którym ubezpieczenie chorobowe istniejące przed rozpoczęciem korzystania z zasiłku macierzyńskiego "nie odżywa automatycznie". Z tej przyczyny osoba prowadząca pozarolniczą działalność musi każdorazowo decydować, czy (i w jakim zakresie) chce podlegać ubezpieczeniu chorobowemu, bo przepisy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przewidują instytucji "zawieszenia podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu". Odwołująca pozostaje w błędnym przekonaniu, że w następstwie pobierania zasiłku macierzyńskiego, nie musiała ponownie wnioskować o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Zakończyła pobieranie zasiłku macierzyńskiego w dniu 17 grudnia 2019 r., w celu podtrzymania ochrony ubezpieczeniowej (dobrowolnego ubezpieczenia) powinna ponownie złożyć wniosek o objęcie tym ubezpieczeniem, stosując się przy tym do wytycznych wynikających z art. 14 Ust. 1 i 1a ustawy systemowej, tj. w ciągu 7 dni od zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego.

Natomiast Sąd zwraca uwagę na pogląd, który został podkreślony w wyroku z dnia 22 stycznia 2020 roku (I UK 311/18) oraz w uchwale z dnia 11 lipca 2019 roku (III UZP 2/19), że obowiązkiem organu rentowego wynikającym z art. 8 i 9 KPA jest pouczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, że z chwilą objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, jej dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje, a ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym - w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością - może nastąpić dopiero po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, co wymaga jednak złożenia stosownego wniosku. Sąd Najwyższy ponadto podkreślił, że błędne pouczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność przez (...) o braku konieczności złożenia ponownego wniosku o objęcie ubezpieczeniem chorobowym po ustaniu zasiłku macierzyńskiego i o nieprzerwanym podleganiu ubezpieczeniu chorobowemu, uprawnia osobę prowadzącą pozarolniczą działalność do złożenia wniosku o ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w dowolnie obranym przez nią terminie liczonego od dnia zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2018 r., II UK 213/17, OSNP 2019 nr 3, poz. 38).

Udzielenie przez (...) osobie prowadzącej działalność pozarolniczą nieprawidłowej informacji co do czynności niezbędnych dla dalszego podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, może być podstawą stwierdzenia, że taka osoba podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od pierwszego dnia przypadającego bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, choćby złożyła ona dopiero w późniejszym czasie ponowny wniosek o objęcie jej ubezpieczeniem chorobowym (stanowisko Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 października 2018 r., III AUa 1259/18). Takie właściwe pouczenie o obowiązkach i powinnościach może płynąć ze stosownej decyzji (o przyznaniu zasiłku macierzyńskiego, co do praw i obowiązków po zakończeniu pobierania zasiłku) lub z uzyskania informacji od pracownika organu rentowego w stosownej rozmowie. W ocenie Sądu pouczenie, które powinno zostać skierowane do odwołującej powinno dawać jej możliwość złożenia wniosku w terminie 7 dni od ustania prawa do zasiłku macierzyńskiego tak, aby odwołująca wiedziała, jakie kroki ma podjąć po ustaleniu tego prawa. Nie jest zasadnym, że takie dyrektywy stosownego i adekwatnego pouczenia spełnia poinformowanie odwołującej w dniu 30 grudnia 2019 roku, czy też 2 stycznia 2020 roku, że powinna wyrejestrować się z ubezpieczeń i ponownie złożyć wniosek o dobrowolne objęcie ubezpieczeniami, w tym chorobowym.

Organ rentowy nie informując odwołującej o jej obowiązkach w taki sposób, aby mogła złożyć wniosek o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w ciągu 7 dni od 17 stycznia 2019 roku nie dopełnił względem niej obowiązku informacyjnego, ciążącego na nim w myśl art. 8 i 9 KPA w związku z art. 123 Ustawy systemowej. J. K. poczyniła wszelkie starania w celu zachowania "ciągłości" ubezpieczenia chorobowego po zakończeniu pobierania zasiłku chorobowego. Odwołująca nie została we właściwym czasie należycie odpowiednio pouczona o skutkach, jakie w zakresie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu wywołuje zaprzestanie pobierania przez nią zasiłku macierzyńskiego (brak pouczenia o konieczności złożenia przez nią nowego wniosku o objęcie ubezpieczeniem chorobowym za okres przypadający bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego). W związku z tym (...) nie może przerzucać na odwołującą ciężaru odpowiedzialności za skutki własnych zaniedbań. W ocenie Sądu (...) powinien do odwołującej wykonać telefon lub poinformować ją pisemnie już w dniu 16 lub 17 grudnia 2019 roku o jej obowiązkach lub wcześniej tak, aby mogła złożyć stosowny wniosek. Uczynił to dopiero po znacznym okresie - po 7 dniach, tj. telefonując do odwołującej 30 grudnia 2019 roku, aby złożyła określone dokumenty. Wobec powyższego to nie ze swojej winy odwołująca nie zgłosiła w terminie 7 dni od zakończenia pobierania zasiłku chorobowego wniosku o wyrejestrowanie i objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym tylko z winy organu rentowego, który nie pouczył jej właściwie. Ponadto należy wskazać, że ten telefon odwołująca nie wykonała sama do organu rentowego, tylko pracownik organu rentowego wykonał do niej, w celu poinformowania jej o tym jakie ma podjąć czynności. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że skoro (...) wiedział, że ubezpieczona powinna wyrejestrować się i zarejestrować ponownie, zgłaszając się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, to powinien mieć również wiedzę, że należy o tym poinformować odwołującą możliwie jak najszybciej.

W ocenie Sądu odwołująca w sposób prawidłowy podjęła adekwatne czynności w sposób odpowiadający temu w jaki sposób została pouczona przez (...). Reasumując w ocenie Sądu odwołująca dokonała czynności określonych w art. 14 ust. 1 i 1a ustawy systemowej w sposób zgodny z pouczeniem organu rentowego, które było niewłaściwe, wykazała wolę objęcia jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym i z tego też względu nie może to jej obciążać. Z tego też względu Sąd uznał, że skoro odwołująca złożyła wniosek o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym nawet w dniu 2 stycznia 2020 roku (to jest z przekroczeniem 7 dni zgodnie z art. 36 ust. 4 ustawy systemowej), w wyniku błędnego pouczenia organu rentowego, to działając w zaufaniu do tego organu należy uznać, że została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 17 grudnia 2019 roku i dalej (ww. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2018 r., II UK 213/17, OSNP 2019 nr 3, poz. 38).

Sąd ponadto wskazuje, że całkowicie jest nieuzasadnione twierdzenie, że (...) nie ma możliwości technicznej informowania ubezpieczonych, w tym odwołującej o tym, że w związku z pobieraniem zasiłku macierzyńskiego przez pewien okres ubezpieczony po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego powinien wyrejestrować się z ubezpieczeń społecznych oraz ponownie zgłosić się do ubezpieczeń społecznych, w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w terminie 7 dni od dnia ustania pobierania zasiłku macierzyńskiego. Taka możliwość istnieje ponieważ (...) ma możliwość pouczenia o tym w jaki sposób odwołujący powinien ewentualnie postąpić np. na etapie wydawania decyzji o przyznaniu zasiłku macierzyńskiego poprzez stosowne pouczenie w tym piśmie. Istnieje również możliwość pouczenia w piśmie którym jest formularz udostępniany przez (...) jako wniosek o zasiłek macierzyński (...) poprzez umieszczenie tam odpowiedniej informacji. Nie jest konieczne telefonowanie do każdego ubezpieczonego i pouczanie go o trybie i sposobie składania dokumentów.

Mając na względzie, że odwołująca podlegała do ubezpieczenia chorobowego w dniu 17 grudnia 2019 roku, tj. w dniu powstania niezdolności do pracy, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i ww. przepisów zmienił zaskarżoną decyzję (...) w W. w ten sposób, że przyznał K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 17 grudnia 2019 roku do 13 stycznia 2020 roku.